

N:o 85.

Af herr **O. Trapp** m. fl., om rätt för jernvägspersonalen vid Vestkustbanan att vinna inträde i statens jernvägstrafiks pensionsanstalter eller ock att åtnjuta pension i likhet med statens öfrige jernvägstjenstemän och betjente m. m.

I det aftal, som uppgjordes mellan statsverket å ena sidan och jernvägsbolagen å andra, då staten inlöste de enskilda jernvägar, som gå under benämningen Vestkustbanan, ingick i § 8 den bestämmelsen, att

”De vid jernvägen anstälde tjenstemän och betjente skola ega rätt att öfvergå i statens jernvägars tjenst utan minskning af innehafvande löneförmåner och utan att i öfrigt inträda i försämrad tjensteställning, dock med förbehåll

---

att de icke ega rätt ingå såsom delegare i statens jernvägars pensionsinrättningar, med mindre kongl. jernvägsstyrelsen, efter pröfning för hvarje särskildt fall af tjenstemans eller betjentes derom ingifna ansökan, finner sådant kunna utan pensionskassornas särskilda betungande bifallas; hvaremot kongl. jernvägsstyrelsen från och med den 1 januari 1896 skall i afseende å de bolagets tjenstemän och betjente, som tillhöra enskilda jernvägarnes pensionskassa och som ej erhålla särskildt tillstånd att i statens jernvägars pensionskassor inträda, ega samma förpligtelser och rättigheter i förhållande till förstnämnda kassa, som bolaget skulle ega, om jernvägen fortfarande vore bolagets egendom, dock såvidt angår den aflöningsförhöjning, som bemälde tjenstemän och betjente må komma att erhålla efter banans öfvertagande af staten, endast under förutsättning af enskilda jernvägarnes pensionskassas samtycke.“

Då staten den 1 januari 1896 öfvertog Vestkustbanan, förelades hela den talrika personalen att skriftligen godkänna detta vilkor för inträde i statens jernvägars tjänst, och stod personalen alltså inför valet af omedelbart afsked eller omedelbart godkännande, hvilket senare alternativ antogs, tydligen i förhoppning, att denna för dem så angelägna fråga framdeles på ett tillfredsställande sätt skulle ordnas.

På derom af personalen sedermera gjord hemställan har kongl. jernvägsstyrelsen den 6 mars 1899 förklarar, att beträffande dem af de sökande, hvilka vore delegare i enskilda jernvägarnes pensionskassa eller hvilka, utan att vara delegare i denna kassa, den 1 januari 1896 uppnått en ålder af minst 40 år, skäl icke fans att bifalla den af dem gjorda ansökan om vinnande af delaktighet i statens jernvägars pensionsanstalter. Härigenom beröfvades den personal vid Vestkustbanan, som öfvergick i statens jernvägars tjänst, rätt att genom inträde i statens jernvägars pensionsinrättningar åt sig bereda samma pensionsförmåner som den öfriga statsbanepersonalen, äfven om de kunde komma ut med erläggandet af de stora retroaktivavgifter, som erfordrades för att der vinna inträde. Deras ställning blef ock derigenom sämre än den öfriga statsbanepersonalens, under det att deras tjänstgöring och dermed förenade åligganden och deras ansvar är desamma. Då man med allt fog kan säga, att den ersättning, staten betalar till sina tjenare för deras arbete, utgår ej mindre såsom lön och tjänstgöringspenningar än som pension efter uppnådd pensionsålder, är det ju i hög grad oegentligt, att de som under tjänstetiden, hvad åligganden och ansvar beträffar, äro lika ställda, vid afskedstagandet blifva så olika lottade. Under det att statsbanepersonalen i allmänhet erhåller 80 % af lönen och den till 20 % af lönen uppgående inquarteringsersättningen i pension, utgör deremot den pension Vestkustbane-personalen erhåller endast 40 % af enbart lönen.

Till belysande af den olikhet, som härigenom uppstår vid pensioneringen, må anföras följande exempel på den pension, som utgår till personer i samma tjänstegrad och med lika aflöning:

Stationsinspektör, aflöning kr. 2,400, vid statens jernvägar i all-	mänhet	Kr. 2,304: —
„ „ „ 2,400, vid Vestkustbanan . . . „		960: —
alltså pr år		Kr. 1,344 mindre.
Stationsmästare, aflöning Kr. 1,080, vid statens jernvägar i all-	mänhet	Kr. 1,036: 80
„ „ „ 1,080, vid Vestkustbanan . . . „		432: —
skilnad		Kr. 604: 80 mindre pr år.

Stationskarl, aflöning	Kr. 660, vid statens jernvägar i allmänhet	Kr. 633: 60
”	” ” 660, vid Vestkustbanan . . . . . ”	264: —
”	skilnad	Kr. 369: 60 mindre pr år.
Banvakt, aflöning	Kr. 600, vid statens jernvägar i allmänhet	” 576: —
”	” ” 600, vid Vestkustbanan . . . . . ”	240: —
”	skilnad	Kr. 336 mindre pr år.

Denna deras ofördelaktiga ställning framträder ännu mera, då förflyttning eger rum till andra delar af statens jernvägsnät, der de tjenstgöra tillsammans med bättre lottade kamrater.

Att äfven kongl. jernvägsstyrelsen ansett berörda Vestkustbane-personals pensionsförhållanden ofördelaktiga, och därför dess framställning om ändring derutinnan behjertansvärd, framgår af kongl. jernvägsstyrelsens svar af den 6 mars 1899 å personalens anhållan om likställighet med statens öfriga jernvägspersonal. Deremot kunna vi icke dela kongl. jernvägsstyrelsens åsigt, att med hänsyn dertill att ännu allt för kort tid förflutit, sedan Vestkustbanan af staten öfvertogs, kongl. jernvägsstyrelsen ej ansett sig för närvarande kunna hos Kongl. Maj:t göra framställning i ämnet, ty det är ju så, att statens öfriga jernvägstjenstemän redan vid anställningen förvissas om den pension de vid uppnådd pensionsålder kunna erhålla, hvaremot dessa allt fortfarande äro i ovisshet om huruvida de kunna erhålla förmånligare pensionsvilkor. Den omständighet, som hittills gjort det omöjligt för Vestkustbane-personalen att vinna inträde i statens jernvägars pensionsinrättningar, synes vara svårigheten att åstadkomma de medel, som erfordras för betalande af inträdes- och retroaktivaavgifterna för densamma i nämnda pensionsinrättningar. Sälunda har direktionen för nämnda pensionsinrättningar i skrifvelse af den 7 juni 1898 förklarar, att direktionen icke hade något att erinra emot det att ifrågavarande personal vunne inträde i pensionsinrättningarna, under vilkor att till pensionsinrättningarna inbetalades

a) ett belopp af 964,487 kronor, hvilket belopp enligt kandidaten Dickmans utlåtande utgjorde värdet af den genom ifrågavarande personals inträde i pensionsinrättningarna för dessa inrättningar uppkommande kapitalbrist;

b) skilnaden emellan den del af sagda belopp, som utgjorde den för enke- och pupillkassan beräknade kapitalbrist, samt det belopp, som kunde framgå ur den noggrannare beräkning, som, enligt hvad i kandidaten Dickmans utlåtande framhållits, vore erforderlig, derest inträde i pensionsinrättningarna skulle medgifvas sökandena;

c) ränta efter fyra procent från den 1 juli 1897 å de i mom. a) och b) angifna belopp;

d) de enligt gällande reglementen på sökandena belöpande pensionsavgifter för tiden från och med den 1 januari 1896 jemte ränta efter fyra

procent å de förfallna pensionsafgiftsbeloppen från resp. förfallodagar; samt
 e) det belopp, som representerade värdet af de högre pensioner, som kunde komma att utgå till följd af nu gällande aflöningsreglemente för tjenstemän och betjente vid statens jernvägar.

Då statens jernvägar nu årligen till de enskilda jernvägarnes pensionsinrättning betalar omkring 20,000 kr., hvilket kapitaliseradt motsvarar 500,000 kr., och då härigenom en pension af endast 40 procent af lönen beredes personalen, synes det tillskott, som derutöfver behöfver göras för att åstadkomma likställighet i pensioneringen, väl motsvara sitt ändamål.

Med åberopande af hvad ofvan anförts och med hänsyn till att rättvisa och billighet kräfva, att Vestkustbanepersonalen, hvad pensionering beträffar, blir likställd med den öfriga jernvägspersonalen, få vi hemställa,

att Riksdagen måtte besluta,

dels att jernvägspersonalen vid Vestkustbanan måtte berättigas antingen att vinna inträde i statens jernvägs-
 trafiks pensionsanstalter eller ock att åtnjuta pension i likhet med statens öfrige jernvägstjenstemän och betjente, och

dels att hemställa, det Kongl. Maj:t måtte hos Riksdagen göra framställning om det anslag och de åtgärder, som erfordras för att bereda jernvägspersonalen vid Vestkustbanan någon af ofvan omförmälda förmåner.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 26 januari 1900.

Oskar Trapp.
 H. Pantzarhielm.
 C. Faxe.
 T. Gussing.
 Anders Olsson.

A. Th. Carlheim Gyllensköld.

J. Andersson.
 Berndt Hedgren.
 Hj. Sjövall.
 J. Bengtsson.

Bjernalt.

Melcher Lyckholm.

L. Gust. Broomé.

Olof Persson.
 Killebäckstorp.
 Chr. Olsson.
 Nils Åkesson.
 Rob. Darin.
 A. F. Liljeholm.

A. Thylander.
 K. G. Karlsson.
 A. P. Johansson.
 Ernst Carlsson.

A. Antonsson.
 C. W. Hultstein.
 P. Törnqvist.
 Robert Eklundh.
 Carl H. Björck.

A. L. Apelstam.

Pehr Pehrsson.
 Åkarp.
 Oskar Berg.
 Hugo Segerdahl.
 Erik Wiik.